

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
Za samezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Vladni gospodarski program za Primorje.

Pred nekoliko dnevi je predložila posebna komisija, ki pod načelstvom sekcijskega šefa von Engel proučuje, kako kulturno in gospodarsko dvigniti italijanske južne Tirole in Primorsko, ministrskemu svetu natančno izdelan tozadevni načrt, katerega je ministrski svet tudi v polnem obsegu odobril.

Načrt glede Primorske je v podrobnostih sledeči:

GRADBENI CEST.

(Izvršilna doba: 15 let.)

Goriška:

Dogradba in poprava ceste v Kolju, južno od doline Rake in ceste v dolini Kozbanjščka. — Poprava ceste Kanal-Lig — Pogorska cesta Vrhpolje-Lig-Kambreska-Srednje — Dolinska cesta Golobrd-Britof — Cesta Ciginj-Srednje — Cesta Ročinj-Srednje — Cesta Plave-Vodice-Ravne — Cesta na banjškem platu: Grgar-Zabrdo-Banjšica-Avše — Cesta Lokovec-Podlesče — Cesta iz Kala čez Lom v Sv. Lucijo — Cesta Čepovan-Frata, Sv. Lucija — Cesta Čepovan-Tribuša v dolino Idrije — Cesta na levem soškem bregu med Tolminom in Kamnom — most čez Sočo na Kamnu — Poprava ceste iz Iderskega v Livek — Dogotovitev ceste iz Tolmina oziroma št. Petra v Čadro z odcepom v Zalašče in Ravno — Poprava in dogotovitev cest v takozvanem »Kotu« (tolminski okraj) — Cesta Kanal-Vrh-Banjšica z odcepom iz Vrha v Bate — Cesta v trentski dolini iz Loga do Sv. Marije in ceste čez mojtroški prelaz — Poprava komunikacij, ki peljejo od idrijske državne ceste k tamošnjim hribovskim vasem (tolminski okraj) — Cesta Grgar-Zagorje-Ravnica — Cesta Karnica oziroma Vitoški Vrh k Šempasu (na drž. cesti) — Poprava komunikacij v vipavski dolini — Cesta na Krasu (Pliskovica-Brje-Gorjansko, potem v Renče in iz Doberdoba v Sagrado — Nov most čez Sočo med Gradiško in Zdravščino — Nov soški most med Vilese in Cassiglianom — Cesta Dobra-Vipolže in Vipolže-Sent Florijan — Capriva-Vipolže — Dograditev ceste ob desnem soškem bregu do novega soškega mostu pri Gorici do okrajne ceste Podgora-Ločnik — Ceste Belvedere-Gradež — Cesta Medano-Barbana-baška dolina na Kranjsko.

Trst in Istra.

Dograditev komunikacij v takozvanih Brkinih (pol. okraj Sežana in Voloska) — Cesta Dolina čez Prebenek na državno cesto pri Črniku in dalje do Podgorji (koprski okraj) — Komunikacije med dolino Rižane in Dragonje; dalje cesta Dekani-Sv. Anton in Sv. Anton-Truške (kop. okraj) — cesta Buzet-Draguč-Čerovlje — Roč-Hum — Cesta Žminj-Barbana — Labinj-Ravne — Komunikacije okoli Kunja, Sv. Martina in drugih krajev v Labinjščini — Cesta Čerovlje-Borut-Lupoglava-Brest-Poklon — Cesta Pazin, oziroma Grdoselo čez Krškico v dolini Mirne — Gologorica čez Krbune do flaminske državne ceste pri Kršani — Cesta Poreč-Morgani — Cittanova (poreški okraj)-Tar — Dograditev komunikacij v občini Kastavski in moč čez Rečino pri Kukuljanjih — Poprave ceste v žminjski občini — Komunikacije v Čičariji (Podgrad-Mune; Žejane-Zvaneče; Lanišče-Lupoglava) — Ceste, ki bodo peljale od flaminske državne ceste do morja in polotokov Krmenica ter Ripenda — Cesta na otoku Krku, posebno Dobrinj-Omišalj; Baška nova-Baška stara — Vrbenica, Krk itd. — Ceste na Cresu in Lošnju — Cesta od Buje — Umag pri Carsetti čez Gamboc do občinske meje

pri Castelvenere — Dogradbe na cesti Barbana-Labinj — Cestno omrežje v občini Bačva (Poreč) — Vezna cesta med Kavranom in cesto Pula-Altura — Dograditev ceste iz Sv. Ivana v Šterni čez Montirilj do puljske državne ceste pri Karobji — Cesta Vrsar-Iemski kanal — Rovinj; Monti-Grevalina; Grožnjan-Gurseice (?) — Črni Vrh čez reko Mirno, St. Custoso Luca-Korta — Trst-Tržič (Monfalcone).

Železnice.

O tem pravi predlog komisije, da je vlada vse želje glede na železnice upoštevala in upoštevala in bo po dogotovitvi vseh tozadevnih projektov in finančnih načrtov vso stvar natančno proučila, da spravi stvar v tir in zagotovi zlasti finančno stran tega vprašanja.

Pošte, brzjavlj, telefoni in avtomobilstvo.

Ustanovi se približno 35 novih pošt-nih uradov. Brzjavno omrežje se pomnoži, ravnotako telefonske zveze, eventualno se bodo prispevki interesentov znižali. Vlada bo subvencionirala osebno avtomobilsko progo iz Trsta čez Opatijo na Reko in iz Poreča v Pazin s podaljšavo do Rabaca.

Pospeševanje obrti.

Na Goriškem: Ustanovitev deželne kreditne zadruge v Gorici in 28 kreditnih zdrugetv v drugih večjih krajih; nastavljen strokovnih moči za izobrazbo obrtnikov in nadzorovanje zdrugetv, ustanovitev zdrugetv za oddajo sirovin in strojev za rokodelce (tu se zlasti ozira načrt na kovinsko obrt, domačo svilno in bombažno obrt, na mizarsko obrt in izdelovanje jader); ustanovitev posebne zadruge za stroje in ribiško orodje; potovalni tečaj; razstave itd.

V Istri: Ustanovitev kreditnih, sirovinskih, strojnih in skladiščnih zdrugetv, razstave, kurzi, vzorne delavnice, ustanove za rokodelce, pospeševanje svilne obrti potom izboljšanja plač, vzgoje domačih delavskih moči itd.

Pomorske zgradbe.

Izmed teh so najvažnejše: Poprava pristanišč v Miljah, zgradba pomola v Strugnanu, pomol za parobrode v Portoroso, poprava pristanišča v Salvoru, Iki, Opatiji, obrežne zgradbe (riva) v Nerezinah, pomol za parobrode v Osoru, drugi pomol za večje parobrode v Krku in večje pristaniške zgradbe v Puntu, dalje mnogo svetilnikov ob vsem obrežju. Glede na paroplovbo omenja vladni načrt čisto kratko samo »izpopolnjenje zveze med kvarnerskimi otoki.« Glede na ribištvo se bo povzdignil lov na sardele s pomočjo novih lovskih priprav in nabave novega orodja, daje naprava stražnih ladij, da se prepreči škodljivi načini lova, podpore za ribiče itd.

Bogoslužje in šolstvo.

Podpirala se bo akcija, da se kmetje rozbremene pobire v naturalijah. Glede na šolstvo navaja vladni program (navajamo le glavne točke): Subvencioniranje »Šolskega Doma« v Gorici, obrtne nadaljevalne šole v Kastvu, Solkanu in Zametu, intenzivno pospeševanje potovalnih kurzov, pospeševanje čipkarstva po vsej Istri, potovalni pouk za pletarstvo v Dobrinju in Sovodnjah, »intenzivno pospeševanje in povzdiga ljudskega šolstva«, restavracije oglejske in poreške bazilike.

Poljedelstvo.

Vodne zgradbe: Vlada bo podpirala zgradbo manjših vodovodov, vodnjakov in napajališč za živino, dalje bo podpirala tudi gmotno od istrskega deželnega odbora predlagani projekt, kako v večji in izdatni meri oskrbeti z vodo okraje: bujski, puljski in kastavski, ako se bo ta načrt izkazal dobrega. Regulacije in razmočvirjenja ob Mirni, Soči in Vipavi. Kar se specielno agrarnega vprašanja tiče, namerava vlada sledeče: Melioracija planin,

pogozdovanje gričev (zlasti okoli Gradiške in Devina), pogozdovanje terena okoli Ogleja, Gradeža, Belvedera itd. Obširno pogozdovanje Istre, pomnožitev gozdar-skega osebja, pospeševanje kmetiškega šolstva, vzorna gospodarstva, gospodinjske šole, potovalno šolstvo, podpora združništvu, posebna subvencija, toda le začasna, italijanski zadrugi v Gorici, da naseli kmete na mala posestva na Furlanskem, oljarske zadruge, kletarske in mle-karske zadruge, povzdiga krmarstva, izboljšanje pridelovanja turščice, poizkuševavna polja, kmetijski stroji, vzorna gos-podinjstva za izboljšanje pridelovanja so-čivja, vrtnarstvo in vrborejstvo (ob Soči). Izboljšanje živinoreje, bikovne postaje in postaje za ovne ter perutnino, subvencio-niranje čebelarstvih drugetv, razstave, vzorni hlevi. Glede trtoreje omenja vladni program zlasti nasajevanje ameriških trt. Za vse te agrarne akcije se bodo na namestništvu v Trstu ustanovile sekcije, oziroma odbori, sveti itd. Kar se tiče ma-larije v Istri in pelagre na laškem Goriškem, se bodo tla izmočvirila, oziroma pomnožili sanitarni fond.

Bosna — mirna?

Finančni minister Burian, ki je hkrati upravitelj Bosne, brzjavlja v »Zeit« cel članek, v katerem zagotavlja, da se za Bosno ni bati, ker je nje uprava jako »napredna« in ker vlada namerava ustvariti deželni zbor. Ljudstvo je baje že s tem upanjem zadovoljno. — Čudno, da smatra Burian judovsko glasilu za svoj organ, v katerem občinstvo »pomirjuje«. O Burianovi vladi v Bosni so se slišale že take stvari, ki so za nas vse drugo bolj kot pomirljive. V Bosni se nekaj kuha in ustava v Turčiji bo le pospešila gibanje, ki se v Bosni že dolgo pripravljalo. Nakrat lahko stojimo ravno vsled Bosne pred nakritičnejšimi zapletki.

Danes smo dobili poročilo: Bosanski in hercegovski turški krogi se tajno pripravljajo, da pošljejo v turški parlament deputacijo Bošnjakov in Hercegovcev, ki stanujejo v Carigradu.

Obsojeni v 400 kron globe, ker so razvesili turško zastavo.

»Hrv. Koresp.« poroča iz Banjaluke, da so bili bratje Regler Begović obsojeni v 400 kron globe, ker so na dan proglašanja turške ustave na svoji hiši razvesili turško zastavo.

AVSTRO - OGRSKA.

Gessmann na Tirolskem.

Minister Gessmann je dokončal svoje potovanje v italijanskih Tirolah. Povsod so ga prisrčno pozdravljali. Obliubil je ob slovesu, da izpolni vlada opravičene želje prebivalstva in pohvalil patriotizem laških Tirolcev. V Briksnu si je ogledal Gessmann vodno zdravišče, ki sta si ga popoldne tudi ogledala skupni finančni minister Burian in bivši dunajski nuncij Vanutelli.

Vladne obljube češkim Nemcem.

V Tišinu je govoril na shodu znani Wolf. Rekel je, da je tajnost, kar je obljubila vlada Nemcem, da umaknejo svoje nujne predloge. Na to je našteval, kaj da je obljubila vlada. Poštne ambulanc ne bodo več delili. Nemci so zahtevali, naj se nakažejo vse poštne zadeve glavnemu poštnemu ravnatelju Wagnerju, podravnatelj praškega poštnega ravnateljstva bodi Nemec, na »Češki severni železnici« naj nastavljajo po nemških mestih zgolj nemške uradnike. Ustanovi se novo nemško okrožno sodišče na Češkem. Čehi dobe tudi svoje okrožno sodišče.

Protinemške demonstracije v Plznu.

Protinemške demonstracije v Plznu se nadaljujejo.

Nov cesarjev spomenik.

V Popicu pri Brnu so odkrili nov spomenik cesarja Franc Jožefa I.

Turški dogodki vplivajo na Bosno in Hercegovino.

Državni finančni minister Burian je brzjavil iz Toblacha, da se morajo poročila o carigraskih dogodkih previdno presojati. Ni poudaril za bojazen, da bi vplivali carigraski dogodki na okupirani provinci, kjer je naša uprava napredna in se misli na deželni zbor, kar je prebivalstvu znano in je zadovoljno z njim, dokler se ne uredi državno pravno stališče Bosne.

Ogrski ministrski svet

je trajal 3. t. m. do 8. zvečer. Dne 4. t. m. ga nadaljujejo in končajo. V sredo potuje Weckerle v Iši k vladarju.

Volitev srbskega očaka.

Wekerle je v Košutovi in Apponyjevi navzočnosti zaslišal deputacijo srbsko-radikalne stranke, ki je prosila, naj vlada izposluje, da vladar potrdi Znojnanovo izvolitev za srbskega patriarha. Wekerle je odgovoril, da ogrska vlada odkrito ljubi Srbe in srbsko cerkev, kar bo merodajno tudi glede na predloge kroni.

Poletna vojna eskadra

je odplula iz Reke na vaje proti Šibeniku.

Predsednik upravnega sodišča

postane dosednji podpredsednik marki Bacquehem.

Ministri in ministrski svet.

Ministrski svet se vrši 18. avgusta, udeleže se ga vsi ministri. Notranji minister Bienerth je obiskal po povodnji prizadete kraje v brixleški okolici v Zillerski dolini. Obliubil je veliko državno podporo.

ZNAMENITI GOSTJE V KARLOVIH VARIH.

Karlove Vane, 4. avgusta. Znani vpokojeni francoski major Dreyfus biva nepoznan v karlovaških toplicah. Poleg Dreyfusa se pa nahaja v Karlovih Varih tudi znani neposredni povzročitelj bursko-angleške vojske, dr. Jameson.

ZAUPNICA POSLANCU WASSILKU.

Černovice, 4. avgusta. V Vaskovcu se je vršil shod, ki se ga je udeležilo več tisoč kmetov. Sklenili so zaupnico državnim in deželnozbornemu klubu ter odobrili, da so se združili bukovinski rusinski poslanci z gališkimi. Nadalje so zahtevali, naj se skliče bukovinski deželni zbor. Pričakuje se uspešna državna pomoč in popoln odpis davkov glede na sušo, točo in povodnji.

BARONICA SUTTNER ZA AVSTRIJSKO - ITALIJANSKO PRIJATELJSTVO.

Baronica Suttner je brzjavila italijanskemu zunanjemu ministru, da so na XVII. svetovnem mirovnem kongresu izvolili avstrijski in italijanski delegati odbor, ki ima dolžnost, da prične delati za prijateljstvo med Italijo in Avstrijo. Tittoni je odgovoril, da pozdravlja delo avstrijskih in italijanskih delegatov.

USTAVNA TURČIJA.

Položaj v Turčiji pač ni tak, da bi ga bil sultan vesel, dasi trde, kako da je sultan vesel novega toka. Prav imajo najbrže tisti šaljivi listi, ki slikajo sultana z ustavo v roki s kislim obrazom, obdajajo ga pa častniki, ki mu groze z revolverji. Da je sultan premeten, je res. Dejansko pa nima zdaj nobene oblasti. Saj vladajo mladoturški odbori, ne pa sultan. V Carigradu je došlo 300 vojakov drugega armadnega zbora s častniki in civilisti, da se zahvalijo sultanu za ustavo. Sultan jih je pozdravil skozi okno in jim naročil, naj pozdravijo v njegovem imenu doma svoje tovariše. Vojski so živahno pozdravljali sultana in se odpeljali po železnici nazaj v Odrin. »Voss. Ztg.« poroča, da pomenja vojaška prisega na ustavo, da obrne armada orožje

proti vsakomur in tudi proti sultanu, če krši ustavo. Bivši sultanov ljubljenelec Izet paša, kakor sodimo po zadnjih poročilih, ni bil izročen turškim oblastim. Pač pa je obkolilo turško brodovje angleško ladjo »Marijo«, na kateri se nahaja tako sovraženi izvršitelji sultanovih tajnih ukazov, bogati Izet paša. Pred angleškim konzulatom v Dardanelih je priredilo kakih 1000 oseb demonstracijo. Klicali so živio Angleški in zahtevali, naj jim izroče Izet pašo. »Ikdam« poroča, da je angleško poslanstvo odbilo zahtevo o izročitvi paše in naročilo, naj parnik »Marija« nadaljuje svoje popotovanje. V Brusi so pretepli pobeglega Čerkeza Ahmet pašo, v municipalnem gledališču pa nekega častnika, ki je govoril v prilog prejšnjim pogotcem. Protirevolucijo so vprizorili v Odrinu navadni vojaki dveh polkov. Korakali so po mestu in izjavili, da nočejo sprejemati povelj od mladoturških odborov in častnikov. »Ikdam« objavlja članek, ki napada Rusijo in Bolgarijo, češ, Rusija ostane star sovražnik Turčije, bolgarska vlada je pa orodje ruske vlade. Vse je na las podobno začetku francoske revolucije. Sultana slave, kakor so slavili francoskega kralja Ludovika, ko je dal ustavo. Vse je navdušeno za sultana, kakor so bili pred dobrimi sto leti Parižani za Ludovika. Sultanovi ljubljenci pa beže in ga zapuščajo, kakor so bežali ob francoski revoluciji francoski plemiči. Morebiti bi jo potegnil sultan še sam, ko bi mladoturki ne pazili tako nanj.

Mladoturki in Albanci.

Belgrad, 4. avgusta. Odposlaništvo mladoturških častnikov potuje po važnejših starosrbskih in albanskih mestih, da se dogovori z načelniki albanskih rodov o stališču, ki ga zavzamejo Albanci. Albanci so namreč postali zelo nezadovoljni, ko so proglasili ustavo.

Rusko časopisje in turške zadeve.

Peterburg, 4. avgusta. Rusko časopisje ogorčeno piše glede na protiruske demonstracije v Carigradu in proti novemu turškemu ministrstvu.

Sultan ne odpošlje posebnega poslanstva v Berlin.

Frankobrod, 4. avgusta. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada, da niso resnična poročila nekaterih listov, ki so pisali, da odpošlje sultan v Berlin posebno odposlaništvo, da naznani nemški vladi, da so uvedli v Turčiji ustavo. Tudi ni res, da bi bilo deputaciji naročeno, naj prosi nemškega cesarja Viljema za nemške častnike, ki naj bi reorganizirali turško armado.

CESAR VILJEM PROTI PROTIPOLJSKEMU ZAKONU?

Krakovski »Czas« priobčuje na čelu lista pismo iz Poznanja, v katerem se glasi: »V tukajšnjih poljskih krogih se pripoveduje, da se je cesar Viljem v pogovoru z nekim njegovim zaupnikom izrazil takole: »Jaz sem sicer podpisal razlastitveni zakon, ker bi bilo određenje sankcije povzročilo resno notranjo krizo in bi bil jaz primoran odsloviti vse ministre, kateri so se preveč angažirali v tej aferi. Ali dokler jaz živim, se ne bo izvrševalo tega zakona.«

NEMŠKI CESAR V STOKHOLMU.

V Stokholm je došel 3. t. m. nemški cesar Viljem. Priredili so mu slavnostni sprejem. Viljem je imenoval švedskega kralja Gustava za nemšk. admirala, švedsko kraljico pa za poveljnico 34. pruskega pehotnega polka. Kralj Gustav je podelil Viljemu veliki križ Vazovega reda. Cesar in kralj sta obiskala ridarholmsko cerkev, kjer je položil Viljem venca na krsti kralja Oskarja in Gustav Adolfa. Sestanek je političen, ker obstaja, kakor smo poročali svojčas, med Švedsko in Nemčijo tajna zveza, ki je naperjena proti Angleški, Rusiji in proti Danski.

Stokholm, 3. avgusta. Malo pred 10. uro je jahta »Hohenzollern« z nemškim cesarjem in cesarico v spremstvu več vojnih ladij priselala pred Stokholm. Kralj in kraljica ter spremstvo, med temi ministri za zunanje stvari in švedski poslanik grof Taube, so se podali na jahto »Hohenzollern«. Ko so se izvršili pozdravi, je jahta odplula v Stokholm, kjer so se visoka gospoda s spremstvom izkrkali. Godba je zaigrala nemško narodno himno. Predsednik državne sveta je pozdravil cesarja, nakar se je carska dvojica s kraljem in kraljico v kočijah ob ovacijah prebivalstva odpeljala v kraljevo palačo.

NEMŠKI TVORNIČAR UMORJEN V KOTORJU.

Monakovo, 4. avgusta. Monakovski listi poročajo, da je bil umorjen v Kotorju lastnik velike strombinske pivovarne, komerčni svetnik Dittl.

MILIJONSKO POSOJILLO.

Bregence, 4. avgusta. Bregenski občinski svet je sklenil proti kršč. soc.

manjšini, da najame 4.200.000 kron za šolske zgradbe, za dobrotelne zavode in za prometne stavbe.

POROKA PRUSKEGA PRINCA JOAHIMA Z BARONICO LIEBENBERG.

Curih, 4. avgusta. Pruskemu princu Joahimu so dovolili, da sme objaviti svojo poroko z baronico Liebenberg. Princ bo bival s svojo soprogo deloma na Angleškem, deloma v Švici.

SRBSKA SKUPŠČINA

je pričela 3. t. m. podrobno razpravo o proračunu za leto 1908. Soglasno so odobrili kraljevo civilno listo. Pri razpravi o proračunu zunanjega ministrstva je izvajal naprednjak Marinković, da so popolnoma prekinjene zveze s Črno goro, slabe pa razmere z Bolgarijo. Zunanji minister Milovanović je nastopil proti Marinkovičevim izvajanjem. Skupščina je odobrila to proračun zunanjega ministrstva.

Dnevne novice.

— ? Ta vprašaj velja vsem tistim somišljenikom in somišljenicam, ki se »Slov. kršč. soc. zveze« še niso spomnili z nikakim darom. Mnogo je še takih naših somišljenikov. Zakaj se ne pridružite podpornikom velepomembne »Slov. kršč. soc. zveze«? Prosimo, odgovorite z eno krom »Slovenski krščansko socialni zvezi«. Kdor da več, bolj mu bomo hvaležni.

+ »Dr. Šusteršič v Dolini pogorel!«

Pretresljiva vest je včeraj zagnila belo Ljubljano deloma v žalost, deloma v veselje, kajti včerajšnji »Narod« je priobčil brzojavko, da je dr. Šusteršič v Dolini pri Trstu pogorel, kar je seveda »klerikalce« silno pretreslo, liberalce pa neizmerno vzradostilo. Samo to so se vsi izpraševali, kako je mogoče, da dr. Šusteršič, o katerem v Ljubljani malodane vsak človek ve, da je v Toblachu, obenem v Dolini pri Trstu gori, tako da je že čisto pogorel. Brzojavka v »Narodu« — to je rešitev te uganke — je plod razgrete domišljije in strašne groze liberalnih učiteljev v Dolini, Boljuncu in Ricmanjih, ki so na shodu v Dolini 2. t. m., zroč v obraz predavatelja F. Terseglavu in S. Ravnikarju iz Ljubljane, mislili, da imajo v osebi enega teh dveh pred seboj samega pristnega klerikalnega zmaja, katerega si mislijo posojenega v osebi dr. Šusteršičevi. Kakor kaže »Narodova« brzojavka, so se začeli tržaški liberalci že lagati in upati je, da bodo ta teden v »Narodu« in »Edinosti« nagromadili še lep kup gorostasnih laži. V Dolini niso pogoreli naši ljudje, temveč, kakor smo včeraj vestno in natančno sporočili, so pogoreli liberalci in »edinjaši« in da nas ni bilo, bi bili kmetje zlasti boljunškega učitelja Urbančiča grozovito pretepli. Kako neki smo mi pogoreli, ko pa liberalci niso mogli priti niti do besede! Mi smo se iz gostilniških prostorov »Konsumnega društva« le podali zborovat na drug prostor, ker nismo mogli vsled peklenskega vrišča 20 s celega Brega in Trsta skupaj stegrafiranih učiteljev in par drugih razgrajčev mirno govoriti in se pomeniti z dolinskimi kmeti. Mi smo pogoreli! In vendar smo ustanovili »Izobraževalno društvo« v navzočnosti najmanj 100 Dolinčanov, pa še na zborovališču, kjer so ostali liberalci, smo pustili naše ljudi, ki so tudi tu bili v taki večini, da liberalci niso mogli govoriti. Komaj se je kdo na oder skobacal, je že moral doli! Sam dolinski nadučitelj Bunc ve povedati, kako strahovito je pogorel on z vsemi svojimi pristaši, saj se je nasproti predavatelja iz Ljubljane skoroda jokal, ko so kmetje hoteli Urbančiča zmikastiti, Buncu pa povedali toliko gorkih, kolikor jih še nikoli ni slišal v 30letni dobi svojega učiteljevanja! Dobro veste, da vam je v Dolini za vedno odzvonilo! Naše društvo šteje v Dolini že blizu 100 članov in kmalu se bomo zopet videli. O Bunc, tvoja slava je v Dolini štrbunknila za vedno v globoino!

+ Shod v Košani. V nedeljo, dne 2. avgusta popoldne se je vršil jako dobro obiskan shod v Košani. Udeležnikov je bilo gotovo nad 400. Shod je otvoril v imenu izobraževalnega društva gosp. župnik K. Lenassi. Govorili so pa gg. drž. poslanec Jožef Gostinčar, Jakob Milavec in Iv. Nep. Gostinčar. Udeležniki so bili zelo zadovoljni s shodom.

+ Slovenska zmaga. V Vernbergu na Koroškem so zmagali pri občinskih volitvah Slovenci v 2. in 3. razredu.

+ Poročil se je danes v Mirnu pri Gorici g. dr. Jožef Dermastia z gospodično Ivanko Pahor. Iskreno čestitamo!

+ Liberalni učitelji. Učiteljsko razbijanje po shodih in sirovo zabavljanje mora ljudstvu omrzeti šolstvo. Pa poročajo se nam še razne druge stvari o liberalnih učiteljih, ki morajo razburiti najmirnejšega človeka. Tako se nam poroča, da je neki liberalni učitelj prijel v šoli dva deč-

ka, jima s silo razklenil usta in vanje pljunil. Ogorčeni starši tako zasramovanih otrok so zahtevali preiskavo in kazni, pa zdi se, da izkušajo šolske oblasti ta grozni slučaj prikriti. Sploh se opazuje neka tendenca, da se taki slučaj zagrebejo v pozabljenost. A to je velika krivica proti otrokom in staršem in v kvar šolstvu. Le z jasno in odločno odkritostjo se služi šolstvu!

+ »Amico«, glasilo nekaterih katoliških duhovnov v Trstu, v nekem članku »Pepi e Toni« na nečuvven način sramoti Slovence v Istri in se drzne imenovati jih »ščave«, kar zdaj niti laški liberalni listi ne prakticirajo! Ta »katoliški« »Amico« tudi napoveduje, da bodo italijanski katoličani pri deželnozborskih volitvah šli z laškimi liberalci skupno v boj proti »ščavom«. Nam ni nič mar, kaj bodo laški katoličani v tem oziru storili, toda to je za list, ki hoče veljati za katoliškega, sramotno, da v času, ko se govori nekaj o narodnostnem sporazumljenju v Istri, vne-ma zopet strasti in psuje Slovence zaradi njihove narodnosti. »Amico« ni glasilo italijanske krščansko-socialne stranke, temveč le nekaterih zagriženih laških katehetov v Trstu in zato pričakujemo, da se od merodajne strani tem ljudem dopove, do kam smejo v svoji nacionalni prenapetosti, ako nočejo priti v kolizijo s svojim duhovniškim poklicom, ki se nikakor ne zлага z nedostojno pisavo njihovega lističa. Ne dvomimo, da se bo to storilo.

+ Od državne železnice. Premeščeni so: Melnitzky Herman, strojni komisar od kurilnice v Gorici k železn. ministrstvu. Eccheli Silvij, pristav od ravnateljstva v Gorici. Schubert Julij od ravnateljstva odd. VIII. na Dunaj. Wunsch Adolf, od ravnateljstva odd. VIII. v Trst prosta luka. Garbari Pompej, asistent iz Gorice k ravnateljstvu odd. VIII.; nadalje uradniški aspiranti: k ravnateljstvu odd. VII. Korošec Josip iz Hergelj Kozine, odd. VIII. Šubič Alojzij iz Gorice, Beslan Rajko iz Gorice v Kranj, Dattrich Edgar iz Gorice v Št. Lucijo-Tolmin. Sprejeti za volonterje: Piga Viljem pri obrat. vodstvu Splet, Petrič Josip za postajo Rocol, Schulz Rudolf za Gorico, Karger Gustav za obratno vodstvo v Splitu.

— Izpremembe v finančni straži. Prestavljeni so: Nadstražnik Gašper Kregar iz Postojne v Idrijo in Peter Držaj iz Idrije v Postojno; stražniki: Franc Pust iz Litije v Ljubljano, Matija Božič iz Ljubljane v Mengeš, Jožef Hauptmann iz Mengša v Ljubljano, Ivan Lenassi z Jesenice v Kranj in Jožef Kerhin iz Kranja na Jesenice. Nadstražnik Anton Werli je začasno vpokojen.

— Umrl je na Kontovelju Matija Danev, star 67 let.

— Poročil se je g. Ivan Ravber, c. kr. orožniški postajevodja iz Tomaja, z gđc. Alojzijo Macerolovo iz Križa.

— Smrtna nezgoda. Pri nalaganju stelje, je padel v Dobovcu na Kumu dne 1. avgusta tako nesrečno raz voz Franc Dolinšek iz Zavošja, da si je zlomil tilnik in bil v par hipih mrtev.

— Na vojaške vaje je prišel dne 3. avgusta 47. pešpoik v senožeško okolico. Vo-jaki stanujejo deloma v Senožečah, deloma v Dolenji vasi, in ostanejo ondi približno deset dni.

— Kakšno bo vreme ta mesec? Kakršno je bilo v petek in soboto, četrti in peti dan po mlaju, tako bo do novega mlaja ali pa še par dni čez. Za julij se je naša napoved, ali prevzprav lunina napoved izpolnila: Skoro prelepo vreme, le ob luninih izpremenih kaj dežja! Ob štirih luninih izpremenih se vreme rado izpremeni, in Heršeljnov ključ v Mohorskem koledarju se navadi ugane. Zapomniti pa je treba, da se vreme ne izpremeni vselej ravno tisto uro, ko kaže koledar, ampak že dan prej ali dan kasnej. Četrti dan po mlaju pa kaže splošni značaj vremena za tisti lunini mesec. Toraj: Kakršno je bilo v petek in soboto!

— Slovenec Matija Jančigaj v Ameriki umoril 15letno Slovenko. Iz Oregon City, Oregon., se nam poroča sledeča tragična zgodba: V Portland, Oregon., so prijeli konštablerji, detektivi in policisti s pomočjo krvnih psov morilca Matija Jančigaja, ki je v svoji ljubosumnosti ustrelil in namestu ubil 15letno Marijo Smrekar. Morilec je preganjala množica skoro tri ure daleč, in bi ga gotovo linčala, da ni pravočasno prišla na lice mesta policija, ki je morilec iztrgala iz rok množice. Ko ga je dobila policija v svojo oblast, je še drvila za njim množica, kričeč: Obesite ga! Na drevo z njim! Morilec se je dal mirno prijeti in se je skoro smejal ves čas, ko so ga peljali v ječo. Umor, ki ga je izvršil Jančigaj na 15letni Mariji Smrekar je bil premišljen in hladnokrven. Zvršil se je na sledeči način: Jančigaj je večkrat nadlegoval nedolžno deklico, a deklica o njem seveda ni hotela ničesar slišati, ker je bila prepametna. Jančigaja je slednje tako bo-

lelo, da ga je pričela daviti grozna ljubosumnost, v kateri je sklenil, da umori deklico. V soboto ponoči okoli dvanajste ure se je napotil iz svojega stanovanja proti 14. cesti, kjer je Marija Smrekar prebivala pri svojih stariših. S seboj je prinesel lestvo in po njej splezal do prvega nadstropja, odprl odkno in stopil v sobo, kjer je spala Marija Smrekar s svojo sedemletno sestrico Anico. Požvinjeni človek je zbudil obe deklice in se vsedel k njima na posteljo. Dočim je mlajša Anica pričela kričati na pomoč, je Marija vprašala Jančigaja, kaj hoče v njenej sobi. Jančigaj je pa ta trenutek vstal, stopil k oknu in potegnil revolver iz žepa. Nato je pa nameril deklici revolver naravnost v srce. Nato je pa pustil v sobi svoj klobuk, suknjo in patrone, teklen navzdol po stopnjicah in na dvorišče, kjer je srečal otrokovega očeta, kateremu je rekel: Mary sem ustrelil! Nato je pa zbežal po Main St. v bližnje gorovje. Uboga mati je po tem morilčevem klicu takoj hitela po stopnjicah navzgor, da pogleda za svojim otrokom. Dobil je deklico v krvi ležati med sobo in stopnjicami, in baš ko je dospela mati, je revče izdihnilo. Medtem pa je bil že izdan generalni alarm za morilecem. Dasi je bila polnoč, vendar so se prebudili vsi prebivalci: vsak je zgrabil za prvo orožje, ki ga je dobil pri rokah in bežal za morilecem. Mestna policija je spustila tudi krvne pse za njegovim sledom. Na potu so prijeli dva druga Slovence, o katerih so mislili, da sta morilca, vendar se je takoj skazalo njih nedolžnost, ko so prijeli Matija Jančigaja. Jančigaj je prišel v hišo Slovenca Peter Kurnika, kjer ga je slednji vprašal, kaj je naredil to noč. Jančigaj je odgovoril, da je umoril deklico, in da naj hiti po policista. Medtem so že dospeli policisti, katere je pripeljal Kurnik. Nato so morilca odvedli v ječo. Smrekarjeva družina, obstoječa iz šest sinov, ki so že odrasli, in dveh hčerk, Anice in Marije, ki je sedaj mrtva, je prišla pred dvema leti iz Michigan v Oregon City. Družina je bila po vsej slovenski naselbini osobno spoštovana, kot ena najbolj uglednejših. Tudi pri drugih narodnostih je bila priljubljena. Družina je imela nekaj časa na stanovanju borderje, dokler ni gospodar več dovolil, da prebivajo v hiši. Pred petimi meseci je prišel v hišo stanovat tudi Matija Jančigaj, ki se je zagledal v petnajstletno Marijo, ki je bila na slovesu izvanredne lepote. Deklica je seveda smejaše poslušala njegove besede. Od časa, ko je Jančigaj odšel iz hiše, je najbrž koval maščevanje v svojem srcu. Poggej umorjene se je vršil tri dni po umoru iz cerkve svetega Janeza in truplo je bilo pokopano na katoliškem pokopališču. Morilec Matija Jančigaj pride najbrž v jeseni meseca novembra pred zvezino okrožno sodišče. O obsodbi hočemo poročati.

— Še nekaj o tržaškem morilcu Foedrantspergu. Morilec Foedrantsperg je po umoru Lucienne Fabris iskal še druge žrtve. V nedeljo 26. julija, to je dan po umoru Fabrisove, je bil Foedrantsperg popoldne v Barkovljah v družbi z vdovo Celičevo. Skupaj sta šla v Caffè-chantant »Excelsior«. Potem je Foedrantsperg spremljal Celičevo domov, a se je kmalu na to povrnil in povabil neko šansonetko na svoj dom. Toda ista je ponudbo odklonila. Pomisliti treba, da je hotel to »divete« zvesti na svoj dom, ko se je v istem nahajalo že razkosano truplo Fabrisove. Bodi omenjeno, da je nek čevljar, ki je šel v nedeljo zjutraj rano mimo Foedrantspergove hiše, slišal iz hiše ropot, kakor da bi nekdo sekal. Morilec je razkosaval truplo svoje žrtve — in k tej je hotel bržkone še pridružiti drugo. Na raznih hišnih preiskavah je našla policija v Foedrantspergovem stanovanju mnogo steklenic, polnih raznih strupov, tako n. pr. morfina in opija. Da je imel Foedrantsperg že davno namen, napraviti iz svojega stanovanja zločinski brlog, dokazuje razun onih skrivališč v omari, kjer so našli dragulje, tudi jako umetno in ženjalno kombinirani zapah za durmi stanovanja. Ta zapah je tako napravljen, da se duri najprej same od sebe zapro, a potem ravno tako avtomatično zaklene zapah duri od znotraj. — Tako pred dnevi policijska komisija, ki je šla za trenutek ven iz stanovanja, ni mogla kar nakrat zopet noter. Kovač ni mogel nič pomagati in moral je redar po lestvicah zlesti skozi okno v stanovanje, da bi vrata od znotraj odprl. — Širi se glas, da je Foedrantsperg pred nekoliko meseci z roparskim namenom napadel na ulici Reggero Manna nekega pasanta. A redarji so na vpitje napadalca prihiteli pravočasno in tolovaj jo je popihal. — Dvorni in kabinetni kurir Rothmund, v čegar stanovanje je Foedrantsperg pred leti hotel utihotapiti neki tajinstveni zaboj, pravi, da se je seznanil s Foedrantspergom leta 1902. Že 12 let pozna Foedrantspergovo sestro in njegovo mater, ki že več let oskrbuje njegovo, Rothmundovo.

posestvo, blizu Gradca. Foedrantspergova mati in ena sestra torej še živita.

Foedrantsperg ima baje, kakor zdaj poročajo iz Trsta, tudi skrivko pri umoru. Neka gospa Reitinger je Foedrantsperga soboto zvečer videla, kako je v spremstvu neke žene hotel zavoj zagnati v morje. Gospa Reitinger je bila v spremstvu drugih dam. Foedrantsperg zavoja ni zagnal v morje, marve, ko je videl, da ga dame opazujejo, se s svojo spremljevalko hitro oddaljil. — Posestnica neke hiše, kjer je Foedrantsperg svojčas stanoval, je izpovedala, da je Foedrantsperg uporabljal toaletna sredstva, da je zdaj bil podoben mladenci, zdaj starcu. — Neki mož v Rojano se spominja, kako je Foedrantsperg pred časom kupoval neki gozd in vzkliknil: »Oh, koliko sem jih v tem gozdu že napravil!« — Kako zločinske narave je Foedrantsperg, dokazuje to, da je od sobote do nedelje spal blizu razkovanega trupla. — Dognalo se je, da se je približal mnogim ženskam, o katerih je vedel, da so petične, pa mu nobena ni šla na lim. Kar se tiče suma, da je bil Foedrantsperg tisti, ki je pred letom napadel v veži neke hiše s sekuro raznašalca denarja, pismonošo Velikonjo, se povdarja, da je o onem napadalcu znano, da je bil plavolas, da je govoril italijansko z nemškim naglasom, kakor Foedrantsperg in da je takrat Foedrantsperg bil uslužben pri Bergerju, torej čisto blizu hiše, kjer je bil Velikonja napaden. — Ko so včeraj Foedrantsperga peljali v jetnišnici na izprehod, so bila okna bližnjih hiš, iz katerih se vidi na jetniško sprehajališče, zasedena od ljudi, ki so klicali: »Obesite ga! Iztaknite mu oči!« — Foedrantspergu so morali za izprehod odkazati drug prostor. Da preprečijo samoumor, so pobrali stekla iz okna njegove celice, katero vsak dan natančno preiščejo.

— **Uboj na Primskovem pri Kranju.** V noči od 2. na 3. avgusta je v gostilni pri »Šlapa-birtu« nastal prepri med fanti. Jakob K. iz Visokega, znan kot delomržen postopač, je zasadił Tinetu Jenko iz Podreč nož v prsa, da je ta na mestu izdihnil.

— **Sestanek liberalnih dijakov na Gorenjskem.** Iz Kranja se nam poroča: »Vesna« je včeraj 2. avgusta zborovala v Kranju. Med 12 akademiki, ki so strašili po mestu, je bilo par takih, ki so absolvirali 4. razred ljudske akademije. Govor na grobu Prešerna je izostal. Pri »večeru je vrlim akademikom nadrobil par fraz so akademik, poslanec Pirc, ljudje pa niso prišli poslušat ne njega, ne akademikov, ampak bosnjaško godbo iz Trsta, ki je prav dobro svirala. Ljudskoizobraževalno delo je začel »Vesna« s »sijajnim plesom«. Veseli nas pa tembolj, da se je zbralo prejšnji popoldan pri Grajzarju mnogo več naših akademikov, kakor je bilo »Vesnjanov«, ki so si brez reklame in sijajne veselice osnovali gorenjski odsek »Dijaške zveze«. Naj bi videli svoj cilj v stiku z ljudstvom, in zlasti vplivali na kmečko mladino, ki je najbolj zapuščenata. To delo bo lepše in hvaležnejše, kakor komerzi z bombastičnimi napitnicami in ples v salonski suknji.

— **Strokovni list »Promet in gostilna«.** Pred nami leži 3. številka ilustrovanega strokovnega mesečnika »Promet in gostilna«, ki ima sledečo vsebino: 1. Podpirajte nas! Naročajte list »Promet in gostilna«! Uvažujte naš program! 2. Glavna navodila za poverjenike deželne zveze — za predsednike in tajnike prometnih društev in za take, ki hočejo snovati prometna društva. 3. Okrožnica našim prometnim društvom, hotelirjem, restavratorem, gostilničarjem in posestnikom letoviških stanovanj. 4. Otvoritev krajevnih železnice Kranj-Tržič. 5. Zidajte v kranjskem slogu! 6. Državne podpore za tujski promet. 7. Železnica na vrh Triglava. 8. Pletarska obrt in vrboreja na Kranjskem. 9. Deželna zveza za tujski promet na Goriškem in njeno delovanje. 10. Francoska Nica — kraljica tujkega prometa v Evropi. 11. Društvene vesti, razno, šport, književnost in umetnost. Nekateri teh člankov so jako lepo ilustrovani. Zanimiva so zlasti izvajanja v člankih »Zidajte v kranjskem slogu!«, »Železnica na vrh Triglava«, »Pletarska obrt in vrboreja na Kranjskem« ter »Francoska Nica — kraljica tujkega prometa v Evropi«. Morda, da o enem ali drugem teh člankov še spregovorimo. Iz drugih člankov se pa da posneti, da se list zanima tudi za druge slovenske pokrajine in ne samo za Kranjsko in vsled tega ga prizadetim krogom v vseh slovenskih pokrajinah najtopleje priporočamo, ker moramo biti Slovenci veseli, da se je našel konzorcij požrtvovalnih ljudi, ki je začel izdajati list, o katerem moramo reči, da bi bila največja škoda za nas, ako bi vsled brezbriznosti zlasti prizadetih krogov in razumnosti moral prenehati, posebno ker je letna naročnina majhna, namreč 5 K. Naročnino sprejema deželna zveza za tujski promet v Ljubljani.

— **Umrl** je dne 2. avgusta v Komnu g. Josip Kovačič, veleposestnik, bivši večletni župan, predsednik cestnega odbora in vlastenik zlatega križca za zasluge. Bil je marljiv gospodar in vzoren oče.

— **Za provizorično učiteljstvo.** Upravno sodišče je v zadevi dunajskega učitelja Katschinke razsodilo, da ima provizorični učitelj pravico pritožiti se proti odpustitvi in da ta pritožba odločilno vpliva na odpustitev oziroma da mora v tem času še dobivati plačo.

— **Poročil** se je trgovec g. Alojzij Mesesnel na Brezovici z gđno. Ano Cinnau.

— **Obešenega** so našli pri Litiji skladiščnega delavca Adolfa Vladiko.

— **Zopet nesreča s puško.** V Gorjanah pri Djakovu se je neki šestletni deček igral z revolverjem in pri tem ustrelil triletnega Matija Lecha.

Š **Umrl** je Jakob Lempl, dekan v Skalah, 1. avgusta v Gradcu pri usmiljenih bratih. Prepeljejo ga v Skale.

— **Radl nemirov** v Rogatici je bilo, kakor poročajo iz Sarajeva, obtoženih 54 oseb, vsi obtoženci so bili pa oproščeni.

Cerkveni letopis.

k **Nadžski dr. Franc Sedej** je prišel za nekaj časa v beljaške toplice.

* **Voditelji III. reda** so se danes zbrali v ljubljanskem frančiškanskem samostanu iz cele provincije k prvemu skupnemu posvetovanju o stanju III. reda in o nadaljnjem, enotnem postopanju, da se poživijo, razširi in organično vredi III. red, ki je velikega pomena za cerkev in družabni red, ako je lepo osnovan in vreden. Zbralo se je deset voditeljev pod predsedstvom preč. p. provincijala.

Ljubljanske novice.

Ij **Gospod deželni glavar Šuklje** je danes inspiciral deželno bolnišnico in ga je vodil sedanji vođa dr. Vinko Gregorič. Gospod deželni glavar si je natanko ogledal vse naprave.

Ij **Danes zvečer** se vrši v hotelu »Union« koncert vojaške godbe št. 17 iz Celovca, katera je dospela semkaj k slavnosti odkritja spominske plošče v Bosni padlih junakov našega domačega pešpolka. Vstopnina prosta.

Ij **Velik tujski promet** se zapazi sedaj v našem mestu. Večina tujcev potuje proti jugu. Danes ponoči je bil hotel »Union« do zadnje sobe popolnoma zaseden.

Ij **Zet najbogatejšega moža na svetu.** Včeraj se je pripeljal v avtomobilu mister Mac Cormick s soprogo ter se nastanil v hotelu »Union«. Mister Cormick ima za soprogo hčerko milijarderja Rockefellera, ki je najbogatejši mož na svetu. Avtomobil njegov je bil pravcati čar ter reprezentira znatno premoženje. Cormick je veleindustrijalec ter izdeluje gospodarske in poljedelske stroje in ima poleg bogate žene še 22 velikanskih tovarn.

Ij **Novo subretko** dobi slovensko gledališče v osebi gđne. Peškove, ki prične na slovenskem odru svoje umetniško delovanje. Gđna. Peškove slovi kot izborna pevka.

Ij **Zanimanje za veliko priredbo pevskega društva »Ljubljana«** je tako veliko, da se je za priredbo začel zanimati tudi tiskarski škrat, ki je v sobotni številki »Slovenčev« pokazal, da slavnosti kar ne more pričakati. Zato je v listu napravil, da bo slavnost 13. avgusta. Škrat bo moral pač nekoliko potrpeti, kajti obširne priprave za to velikansko slavnost se do 13. avgusta ne morejo izvršiti. **Slavnost se vrši v nedeljo, dne 13. septembra.**

Ij **Tenorist g. Stanislav Orželski** je angažiran na hrvaškem narodnem gledališču.

Ij **Poročil** se je danes v frančiškanski cerkvi g. Jožef Korošec, uradnik državne železnice na Herpeljah, z gđno. Katarino Pinter.

Ij **Na oklicih** je g. dr. Edvard Šerko, zdravnik, z gđno. Emilijo Travner.

Ij **Zadruzi krojačev** v Ljubljani je deželna vlada potrdila spremenjena pravila.

Ij **Trgovine z železnino** bodo odslej zapirali ob 7. uri zvečer.

Ij **Poročil** se je posestnik in gostilničar v Trbovljah g. Jožef Beber (Weber) z gđno. Justino Kosem iz Ljubljane.

Ij **Kinematografske predstave.** Danes zvečer je v kinematografu g. L. Genija v Latermanovem drevoredu zopet nov zelo zanimiv spored, na katerega p. n. občinstvo že sedaj opozarjamo. Med drugimi zanimivimi točkami so posebno lepe »Bernardinski psi«, »Beg kaznjence« in druge.

Ij **Kdo psuje.** Pod tem naslovom bomo z imeni priobčevali vse tiste »Narodove« somišljenike, ki z »Narodovimi« psovkami na naše telovadce kažejo svojo oliko. Na večer škofjeloške slavnosti je v Ljubljani klical: Čuki! trgovski pomočnik pri tvrd-

ki Česnik A. Jurjevec. G. Jurjevcu stori vsak somišljenik gotovo uslugo, ako ga v Češnikovi trgovini ne nadleguje.

Ij **Uradna poverba.** Dne 30. julija je izginil poštni sel v Spodji Šiški, oženjen, a ločeni 32letni Karol Šircelj. Uganka je bila rešena šele danes. Šircelj je namreč dvignil na ime neke stranke 700 kron denarja in z njim neznano kam pobegnil. Ako je Šircelj odnesel kaj več, dosedaj še niso dognali.

Ij **Odklonjeni ženin.** V soboto je prišel v stanovanje neke ljubljanske gospodične neki Štajerc in jo pozval, naj mu takoj sledi v cerkev k poroki. Prinesel je seboj vse potrebne dokumente in tudi priče je pripeljal seboj. Gospodična je dejala, da ne gre z njim, ženin je pa rekel, da prej ne zapusti stanovanje. Gospodična ni mogla storiti drugčega, kakor da je ženina in priče pustila same v svojem stanovanju, ona pa je pobegnila k prijateljici.

Telefonsko in brzojavno poročila.

RAZPUŠČENO LAŠKO DRUŠTVO.

Trst, 4. avgusta. Namestništvo je razpustilo goriško društvo »Fascio giovanile«. To je tretje iredentovsko društvo, ki ga je vlada zadnji čas razpustila.

FIKSIČANJE POVOD ARETACIJE.

Zagreb, 4. avgusta. Včeraj sta bila po nalogu Cerkovichevem aretirana dva mlada človeka, ker sta Cernkovicha fiksirala.

ČEDNO GOSPODARSTVO.

Zagreb, 4. avgusta. Hrvaški listi poročajo, da je ban Rauch proračun za leto 1908 že znatno prekoračil. Vse kar se sedaj izdaje, gre že na račun leta 1909.

SENZACIONELNA KONFISKACIJA.

Sarajevo, 4. avgusta. »Srbska Rieč« je zaplenjena, ker je prevedla članek »Neue Freie Presse«, ki govori o uvedbi ustave v Bosni. Konfiskacija je bila utemeljena s »kršenjem javnega miru«. Proti uredniku je uvedeno sodnijsko postopanje.

OGRSKA VLADA NOČE NOVOIZVOLJENEGA SRBSKEGA PATRIARHA.

Budimpešta, 4. avgusta. »Budapesti Hirlap« poroča, da ogrska vlada ne bo izvolitve Znojnovičeve za srbskega patriarha predložila v sankcijo.

DEMONSTRACIJA PROTI NEMCEM V RIMU.

Rim, 4. avgusta. Ko je na Piazza Colonna kapelnik mestne godbe hotel igrati nemške skladbe, pričel je en poslušalcev klicati: »Proč z Nemci! Ne maramo nemške glasbe!« Nastal je tepež. En godec je z glasbilo tolkel po občinstvu. Posredovati je moral policija.

USTRELIL ŽENO, KER JO JE ZAMENJAL Z DRUGO.

Norderney, 4. avgusta. Tu je neki krojaški pomočnik iz Würtemberga streljal na neko damo iz Bremna, ki se je ob obali sprehajala. Nato se je mož sam ustrelil. Ženska je omedlela, mogla pa je še povedati, da moža ne pozna in da jo je bržkone zamenjal za drugo.

AVSTRIJA KUPUJE ZRAKOPLOV V NEMČIJI.

Berolin, 4. avgusta. Semkaj so dospeli avstrijski častniki in si ogledali zrakoplov majorja Grossa. Odtod se podajo na Bodensko jezero, da si ogledajo Zeppelinov zrakoplov. To je v zvezi z namero Avstrije, kupiti zrakoplov v vojaške svrhe.

NEMIRI NA FRANCOSKEM.

Pariz, 4. avgusta. Tu je v neki kavarni prišlo do velikih spopadov med civilisti, vojaštvom in policijo. Civilisti so metali na vojake steklenice, stole in celo mize. Veliko oseb je ranjenih, veliko tudi zaprtih.

VELIK VSPEH GROFA ZEPPELINA.

Friedrichshafen, 4. avgusta. Danes ob 7. uro zjutraj se je grof Zeppelin s svojim zrakoplovom, ki se dá voditi, vzdignil v zrak. Ob 7. uri je pasiral Kostnico, ob 7. uri 15 minut Schaifhausen, ob 8. uri 45 minut v višini 200 metrov pa Basel. Zrakoplov se dá izvrstno krmariti. Zeppelin je iz zrakoplova spustil karto. Množica je priredila velike ovacije. Pozdravili so ga častni strelji iz topov. Po 10. uri je bil Zeppelin nad Mühlhausnom ob Reni in je nadaljeval svojo pot.

HOMATIJE V TURČIJI.

Carigrad, 4. avgusta. Veliki vezir in vsi ministri so podali demisijo. Vezirjeve demisije sultan ni sprejel.

NEVAREN POLOŽAJ V TURČIJI.

Carigrad, 4. avgusta. Položaj v Carigradu je nevaren. Mladoturki in častniki stavljajo vedno nove zahteve.

GRŠKO-TURŠKI SPORAZUM?

Carigrad, 4. avgusta. Semkaj sta dospela princ Andrej grški in njegova sopro-

ga. Grki so ju entuziastično sprejeli. Grški listi ob tej priliki pišejo o grško-turški zvezi.

TURŠKA MORNARICA.

Carigrad, 4. avgusta. Vsi pomorski častniki so poslali sultanu peticijo, naj odlovi mornariškega ministra.

VELIK POŽAR.

Chicago, 4. avgusta. Tu so eksplodirale kemikalije v ladjedelnici. Nastal je požar, ki je uničil več skladišč, sto vagonov in velikanske zaloge žita.

UPOR V DRINOPOLJU.

Drinopolje, 4. avgusta. O vzrokih upora tukajšnje garnizije se danes poroča, da se je v nedeljo raznesla po Drinopolju vest, da je sultan umorjen. Vojaki so nato ubili nekaj častnikov in se odpeljali v Carigrad pogledat, ali je sultan res ubit.

GLEDALIŠKEGA BLAGAJNIKA USTRELIL.

Pariz, 4. avgusta. V nekem gledališču na Boulevardu de Strassburg je vinjeni italijanski pevec Enrico Trombetta ustrelil gledališkega blagajnika Duchemina, ker mu je ta branil, da bi pevec zase in za tri osebe, ki so z njim prišle v gledališče, zamenjal sedeže. Blagajnik je bil takoj mrtev.

ŠEST MEST POGORELO.

London, 4. avgusta. Iz New-Yorka poročajo: Gozdni požar v Sernie divja dalje. Pogorelo je že šest mest. Zgorelo je 150 oseb, na stotine oseb je pa ranjenih. Škode je nad pet milijonov dolarjev.

BILINSKA
KISLA VODA
Izborna dietična namizna pijača.
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik.
Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani.

1646 40—4

TRŽNE CENE.

Budimpešta 3. avgusta.

Pšenica za oktober	11:24
Rž za okt.	9:40
Oves za okt.	8:22
Koruzi za maj 1. 1909	7:28
Efektiv: ozdržno.	

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
3	9. zveč.	739'4	16'9	sl. szah.	jasno	
4	7. zjutr.	39'9	11'7	sr. jug		0 0
	2. pop.	37'2	25'2	sr. jzah.		
Srednja včerajšnja temp. 17'6°, norm. 19'6°.						

Poslano.

Po mestu se širijo govorice, da mislim obrt opustiti, da tudi ne živim kakor bi morala kot zakonska žena in udoma. Ker se pa ne zavedam nikake krivde in trpim na ugledu svoje časti in obrta, bodem vsakega, ki bo kaj takega govoril, sodnijskim potom poiskala. Nadalje upam, da bodem obrt tudi naprej tako vodila kot moj pokojni sopro, ter se z največjim spoštovanjem priporočam sl. občinstvu za nadaljna naročila.

1857 3—2

Josipina Smerke

vdova pekovskega mojstra. Rimska cesta 5.

Hotel „ILIRIJA“, Ljubljana, Kolodvorske ulice.

Jutri, v sredo, 5. avgusta 1908:

== Velik ==
koncert

popolne društvene godbe

pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika **V. Talicha.**

Začetek ob 8. uri. — Vstop prost.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

1890 1-1 **M. Novak**, hotelirka.

Ob vsakem vremenu!

KINEMATOGRAPH

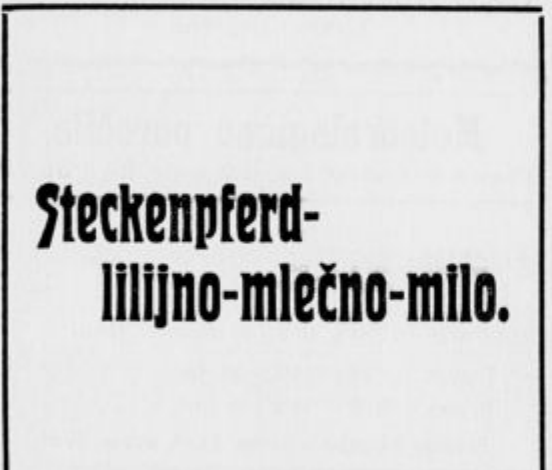
The Royal Wonder Bio
The greatest Bio-Theater of the world,
Vsak dan velika
predstava
v Lattermannovem dreveredu.
Danes nov spored.
Začetek ob polu 9. zvečer — Ob nedeljah in praz-
nikih tudi popoldne ob 4. uri.
Cene: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1-60 K; I. pro-
stor 1-20 K; II. prostor 80 v.; III. prostor
60 v.; IV. prostor 40 v. 1889 3
L. Geni ravnatelj. **M. Gavrič** poslovođa.

Išče se stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo in pritlikinami za novem-
berski termin. — Ponudbe na upravo lista pod
„Stanovanje J. L. K.“. 1876 3-2

Majhno stanovanje
je za oddati ali takoj ali pa z
november terminom. — Stari trg
št. 10. — Povpraša se tam v pro-
1845 5-2

**Proda se še dobro ohranjen
glasovir za K 90.**
Poizve se na Poljanski cesti
št. 13, I. n. 1868 3-2

**Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.**

Najmilejše milo za kožo. 67A 40-18

Zahtevajte zastoj
In franko moj veliki, bogate ilustrirani
glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst
nikelnastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi
vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, god-
benega orodja, jeklenega in usnjatega blaga
po izvirnih tovarniških cenah.
Nikel remon. ura „Roskopf“ pat. ura „
registr.“ „Adler Roskopf“, nikel. re-
moni. s sidro „
Goldin rem. ura „Luna“, kolesje s
dvojnimi plaščem „
srebr. rem. ura „Ojort“, „
akcep. verižica s plaščem na
pico in karab. 15 gr. težka „
ura s kuhinjsko K 998, budilka K 290, kuhinjska ura K 1-
šaravodilna ura K 290.
Za vsako ura šeleto pismene javitve!
Nikoli rabe! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure Hanna Konrad,
s. in ha. dvojni založnik v Mostu (Brux) 654,
Češka. 2315 1-4

Šiv. 954. 1884 3-1

Natečaj.
Podpisano županstvo sprejme v službo
poljskega čuvaja
kateri bi moral biti zanesljiv in je še ne-
kaznovan. Plača po dogovoru. Nastop takoj.
Županstvo Moste, 3. avgusta 1908.
Župan:
M. Marenčič.

Učenec boljših starišev in z dobro
šolsko izobrazbo se sprej-
me takoj v trgovino z meša-
nim blagom. 1885 1-1
Davorin Podlesnik, Radeče
pri Zidanem mostu.

**Dobro izvežban
CERKVENIK**

želi službe pri kaki župni cerkvi. Naslov
pove upravnistvo „Slovenca“. 1887 1-1

Sprejemem takoj 1848 3-3
vajenca
za brivski obrt, ki ima veselje
do tega dela.
Milan Hajdin, brivec. Jesenice-Fužine.

Hiša 6 5
velika, najemninska, še davka prosta, z vsem
potrebnim ter mešano trgovino tik
prijaznega mesta na Sp. Štajerskem, kjer je
dokaj Kranjcev naseljenih, je na prodaj
za ceno 40 000 K. Izplačati je podpolovično.
Istotam je na prodaj dvojje posestev,
eno z gostilno. Naslov v upravnistvu.

Prof. dr. A. pl. Valenta
odpotuje do 10. septembra t. l.
1877 2-2

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

**Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo**

Seydlin Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Slavnemu občinstvu, posebno pa pre-
častiti duhovščini in cerkvenim predstoj-
ništvom priporočam svojo dobro nrejeno
**podobarsko in pozla-
tarsko obrt**
v Wolfvih ulicah št. 1
nasproti frančiškanske cerkve
ter vsa v vso to stroko spadajoča dela
kot izdelovanje oltarjev, prižnic, taberna-
kljev itd. in zagotavlja kolikor možno umetno
in fino ter trpežno izdelavo po lastnih in
predloženih načrtih.
Cene zelo zmerni! Priznana dovršena dela!
466 Z odličnim spoštovanjem 52-21
Aleks. Götzl
podobar in pozlatař.

Radi selitve se pod ugodnimi pogoji
da v najem dobro idoča
trgovina
z mešanim blagom. Stoji poleg glavne ceste,
pri kateri se nahajajo tudi tovarne.
Ponudbe naj se pošljejo na naslov
Mirko Lunaček, Travniki pri
Rakeku. 1882 3-1

1883 2-1
Kot kompanjon
izobražen ekonom in gozdar samec, srednjih
let, vešč administracije, enojnega in dvojnega
knjigovodstva, z večletno prakso gospo-
darstva in gozdarstva različne industrije,
želi vstopiti, v lesno trgovino, večjo ope-
karno ali okarno, cement tovarno, vinsko
trgovino ali večjo spedicijo slične stroke.
Dopisi na upravnistvo „Slovenca“, pod
šifro „neudrudljiv“.

Razpis.
Za preložitve okrajne ceste Zatičina-Krka pri Gabrovšici in
Muljavi ter za popravo deželne ceste pri Gabrovšici na okroglo
15 800 K, oziroma 4800 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne
ponudbene obravnave.
Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v
odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo
do 15. avgusta t. l. ob 12. uri opoldne
podpisanemu cestnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je za-
pečatene z nadpisom:
„Ponudba za prevzetje gradbe okrajne in deželne ceste pri Muljavi in Gabrovšici.“
Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje
po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.
Razven tega je dodatki kot vadij še 5 % stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupi-
larnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.
Cestni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati novo ponudbeno razpravo.
Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri podpisanem okrajnocestnem
odboru.
1883 3-1
Okrajnocestni odbor v Višnji gori.

Javna dražba.
Na javni dražbi se bode prodalo dne 7. avgusta t. l. dopoldne ob
10. uri v sobi št. 16 o. kr. okrajne sodnije v Ljubljani Ivan Boltovo
posestvo v Štepanji vasi.
Novo zidana hiša je pripravna in ima najlepšo lego za izvrševanje špecerijske
trgovine, mokarije in trgovine z deželnimi pridelki in nudi za tako
obrt sigurno eksistenco.
Hiša in gospodarsko poslopje z vrtom je sodno cenjeno na 25.550 kron. —
Ker more dve tretjini kupnine ostati na 1. stavku vknjižene, omogočen je nakup z
malim denarjem.
Pojasnila daje pisarna upravitelja Boltove konkurzne mase
dr. M. Hudnika
odvetnika v Ljubljani.
1886 3-1

Dražbeni oklic.
Za zgradbo novih stranišč pri ljudski šoli v Žužemberku
vršila se bode zmanjševalna dražba
dne 9. avgusta ob 11. uri dopoldne
pri županstvu v Žužemberku, kjer so tudi obrisi in troškovnik na vpogled.
Morejo se tudi pismene ponudbe, naslovljene na županstvo v Žužemberku, do dne
dražbe vložiti.
Sklicna cena je 3700 kron.
Županstvo Žužemberk, dne 30. julija 1908.
1874 3-2
Vehovec, župan.

Cena vrčku 20 vinarjev.
Najboljše izvirno, dvojno vležano
prazdroj (Urquell) in črno pivo (Bockbier)
645 80-39
iz meščanske budjeviške pivovarne se toči
v Sodnijskih ulicah 4 in na Rimski cesti 5.
Dobi se tudi pristni domači šampanjec.
Cena vrčku 20 v.

Za vsako ceno „Angleško skladišče oblek“
prodajam od 1. — do 15. avgusta vso poletno obleko
za dame, gospode, deklice, dečke in otroke.
O. BERNATOVIC 1326
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Podružnica i v Spljetu. i
Delniška glavnica i
i K 2,000.000. i i

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica i v Celovcu. i
i Rezervni fond i
i K 200.000. i i